N°. 3802.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden franko p. p. ƒ 6.00.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan "het Bureau van DE TIJD."

WOENSDAG 18 JANUARIJ.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 17 Januarij.

De feiten, het kan niet genoeg herhaald worden, hebben eene onverbiddelijke logika. Naauwelijks hebt gij eenen valschen stap gezet, of de gevolgen, die er uit voortvloeijen, brengen u tot den tweeden, welke tweede u voert tot den derden. Van gevolg tot gevolg komt gij eindelijk aan een punt, waar geen stap meer te zetten valt, zonder dat ge treedt in den afgrond. Zie het bewaarheid in de politiek van het Fransch keizerlijk gouvernement. Wij hebben nu drie brochures, die, zonder weerspraak van het paleis der Tuileriën, op de rekening van Keizer Napoleon zijn gesteld, en gehouden worden zijn programma te bevatten.

De eerste, *Napoleon III et l'Italie*, was eene oproeping van het Italiaansche volk tot revolutie. Zij deed den Keizer van Frankrijk aan de Italianen toeroepen: Staat op tegen uwe vorsten; gij kunt op mij, op mijne diplomatie en op mijn legers rekenen. — Het gebeurde gelijk het was aangekondigd. En de revolutie, in schijn gerigt alleen tegen Oostenrijk, bereikte ook den Paus, zoo als het vlugschrift had verlangd dat gebeuren zoude. Gelukkig dat de Kardinaal Antonelli de weinige troepen in Romagna liet, waarover hij beschikken kon; want anders zou de revolutie tegen den Paus niet bij de Legatiën gebleven zijn. De berekeningen waren te Parijs, zoowel als te Turijn, anders gemaakt. Dit blijkt nu, en men kan 't zich derhalve op dit oogenblik verklaren, waarom in de eerste dagen na de inneming van Perugia door de Pauselijke troepen, de Fransche ministeriële bladen overvloeiden van dezelfde verontwaardiging, die alle Italiaansche revolutionnairen bezielde. De Pauselijke troepen hadden tegen 't programma gezondigd, dat de revolutie moest voortgaan tot in de nabijheid van Rome, waar Fransche troepen slechts voor de veiligheid van de eeuwige stad en van het leven van Pius IX hadden te waken.

De tweede brochure, *de Paus en het Kongres*, is, na een stilstand van een half jaar en na veel aarzelen, gekomen om goed te maken, wat de Pauselijke troepen hadden bedorven. Nu wordt er niet gezegd: staat op inwoners der Kerkelijke Staten. Dat zou te brutaal klinken. Maar er wordt aan den Paus beleefdelijk en eerbiediglijk beteekend: Gij kunt niet regeren, en gij moogt ook niet regeren; uw volk zal en moet onvermijdelijk tegen U opstaan; dat kunnen of liever willen wij niet beletten, en wij zullen daarentegen verhinderen, dat iemand U bijstand biedt. Wees derhalve verstandig. Doe afstand van uw troon. Wij zullen u het Vatikaan laten met een jaargeld, en gij zult meer Paus zijn dan ooit een uwer voorgangers geweest is. De wereld zal voor u neerknielen en gij zult over haar gebieden. — Daartegen kwam natuurlijk, met de gansche Katholieke Kerk, de geestelijkheid van Frankrijk in verzet. Onder voorwendsel van de geestelijkheid te onttrekken aan den strijd der partijen, kwam er verbod om de mandementen der bisschoppen in de dagbladen op te nemen, middelerwijl men aan de revolutionnaire pers volkomen vrijheid liet, om het uitnemend Fransch episkopaat door alle middelen, waarover de revolutionnaire kwaadwilligheid beschikt, te vergiftigen. Eenige bisschoppen, die hunne mandementen zagen lasteren, zonder mogelijkheid van ze door de openbaarmaking te verdedigen, namen het besluit, om in plaats van door mandementen, door vlugschriften de regten der Kerk te verdedigen. De Regering begon met voor te geven, dat zij zich daar weinig aan liet gelegen liggen; maar zij liet niet na alle inspanning te gebruiken, om hunne geschriften den indruk van te bestrijden. Doch de ministeriële pers scheen daartoe onvermogend.

De derde brochure, *Napoleon III en de Geestelijkheid* kwam derhalve in het licht. Deze brochure sluit de deur voor alle begoocheling, en, zonder dat zij dit wel ligt gewild heeft, legt zij gelukkig de beginselen bloot, waartegen de Kerk worstelt. Tot dusverre heeft men voorgegeven, dat in alles wat gebeurt, slechts *politiek* was, die de Kerk niet alleen geheel ongedeerd laat, maar zelfs in het voordeel van de Kerk arbeidt. De laatste brochure heeft dat masker afgeworpen, ofschoon zij 't, wat de woorden betreft, handhaaft. Laten wij woordenpraal op zijde, om slechts te letten op de beginselen; dan vinden wij in het vlugschrift de leer, dat de Staat de Kerk vervangt en dat het zoo behoort. Het geheele systeem is in een enkel woord zamengevat: *Nous voulons que le Pape prie et que l'empereur gouverne.* De Paus moet bidden en de Keizer regeren.

De brochure, wier inhoud wij gisteren in korte woorden zamentrokken, heeft dus een diep ingrijpend en allergevaarlijkst karakter. Zij levert ons de praktijk van de pantheïstische theorie toegepast op den modernen staat, niet slechts voor Frankrijk, noch slechts in Frankrijk als voorbeeld voor andere volken, maar door Frankrijk, in den persoon van den derden Napoleon, die daartoe *zending* heeft, haar over Europa en de wereld uit te breiden.

Laten wij de brochure, met het oog op deze verderfelijke beginselen vlugtig doorloopen.

Tot inleiding dient eene valsche voorstelling van het doel, dat de bisschoppen in beweging zet. De Katholieken hebben geen ander oogmerk, dan om de onafhankelijkheid van den Paus te verzekeren. Hun streven in dien zin wordt gebrandmerkt met de onverdiende en door duizend en meer bewijzen gelogenstrafte beschuldiging, dat het slechts een *legitimistiesch* drijven is. Zoo er een feit openbaar is, dan is het dit, dat het gansche episkopaat, welligt op een paar uitzonderingen na, verre van in de rigting der legitimisten te werken, Keizer Napoleon heeft gesteund uit alle kracht. Indien de geestelijkheid op het terrein der politiek eenig verwijt verdient, dan zou het moeten zijn, dat zij te veel voor Napoleon III gedaan heeft. Men somt alles op wat de Keizer voor de Kerk verrigt heeft, en men verzwijgt wat de geestelijkheid voor den Keizer gedaan heeft. Maar daarenboven verbeelt men dat de nieuwe politiek, die in den laatsten tijd te Parijs boven drijft, juist het omgekeerde doet van hetgeen zij vroeger *scheen* te willen. Bij de veranderde houding dier politiek, die thans openlijk bevecht, wat zij vroeger begunstigde, wil men niet zien, dat middelerwijl de Keizer zijne openbare politiek omzet tegen de Kerk, ook de geestelijkheid jegens hem veranderd is, omdat men, gelijk dit altijd in den aard der dingen ligt, den strijd niet wil beperken tot een persoon, die hier de Keizer is, maar hem naar de rigting onzer eeuw, wil generalizeren. Zoo komt dan, gelijk de aap uit den mouw, het groote beginsel uit een grooten vloed van woorden te voorschijn.

De geestelijkheid lastert en maakt oproer tegen den Keizer, niet om den Paus, niet om de Kerk; maar om de beginselen van 1789, die in den Keizer zijn verpersoonlijkt. En let nu op hetgeen hier volgt:

Er heeft "in 1789 eene zekere verstoring van het zedelijk gezag" plaats gehad. "Het schijnt dat van dit tijdstip de geest Gods zich heeft verplaatst, en dat "zij van de kerkelijke magt voor het grootst gedeelte "is overgegaan in de wereldsche magt." Dat woord "voor het grootst gedeelte" staat er *pro formâ*; eigenlijk bedoelt men te zeggen, dat de geest Gods de Kerk heeft verlaten om den Staat te bezielen.

Derhalve, God is van de Kerk geweken, om haar door den Staat te vervangen. Ziedaar het beginsel, dat in de Napoleontische politiek alles beheerscht. Dat is het evangelie van den modernen tijd, in 1789 veropenbaard en thans door de volken algemeen omhelsd. "De "volken (immers) zien God daar, waar het offer, waar "de geregtigheid, de toewijding aan de menschheid, "aan den voortgang, aan de verlichting is." En nu meent de brochure, dat de geestelijkheid — zij meent hare leiders, *meneurs* — (dat zijn ongetwijfeld de Paus en de bisschoppen) niets van dat alles bezit, en niets krachtdadigs gedaan heeft tegen die abnormale verplaatsing van dat zedelijk gedrag. Zij had aan de beweging van 1789 moeten deel nemen, hare beginselen moeten aanvaarden, heiligen door de toetreding van de godsdienst en ze regelen. Maar in plaats daarvan heeft zij zich daartegen verzet, maar zonder martelaars (1) te leveren, zonder geregtigheid, zonder toewijding aan de menschheid, enz. enz., alsof de Kerk geen menigte van martelaars geleverd had, in haar geen grondslag der geregtigheid was gebleven, en zij in toewijding aan de menschheid onze stoffelijke eeuw niet door allerlei offers had beschaamd. Het is verbazend hoe alles wordt omgekeerd. Men zou, als men de brochure gelooft, zich voorstellen, dat de Kerk zij, de verdrukte, sinds 60 jaren niets anders gedaan heeft, dan den Staat en de volken verdrukken, door wederregtigheden, door bloedvergieten, enz. De brochure zegt dat alles in ronde woorden, en trekt daaruit het besluit, dat het de geestelijkheid zelve is, dat "van alle zijden de zielen zich *vol geloof en vertrouwen* tot den Staat wenden en hunne toekomst geheel aan hem overgeven; het komt namelijk, omdat "*de koningen en hunne beambten godsdienstiger zijn*", dan de schrijvers en beroerders" (dat is: de Paus en de Bisschoppen).

Na dit alles zal het niemand verwonderen dat de brochure zeer ingenomen is met zijne goedkeuring aan het verwijt door Napoleon I in Caprara aan den Paus gedaan: "*Gij wilt de zielen nemen, en mij de ligchamen laten.*" Dat mag niet langer zoo blijven. De Staat moet de zielen aangrijpen. En dat is de *zending* van Napoleon III, die niet genoeg heeft aan zijne magtige legers, en aan de revolutie, maar ook nog de Kerk moet bemagtigen.

Ziehier hoe die zending wordt voorgedragen. Frankrijk heeft een propagandistischen aard, "het is het eenigste volk dat voor beginselen strijdt." Het doet dit (niet door God) maar "omdat het edelmoedig is en ten gevolge zijner geografische ligging." De Keizer met zijn zekeren en diepen oogslag heeft dat gezien en tracht daaraan voldoening te geven. Een zonderlinge omstandigheid, er wordt hier niet gezegd welke die is, heeft den Keizer daartoe *zending* gegeven. En nu heeft deze, waar hij zich vertoond heeft, in de Krim, in Neufchâtel, in Italië, in Wallachije en Moldavije, overal die *zending* vervult, welke men zou kunnen noemen die van *middelaar*.

"Napoleon III is middelaar!" Ziedaar het groote woord en de groote zending. En met verbazing roept de brochure uit: "dat ook Napoleon I een middelaar was!" En het blijkt nu, dat dit de *wonderbijke* omstandigheid is, die aan Napoleon III de *zending* van het middelaarschap heeft opgedragen. Dat de Krim daarbij te pas komt, waar de Turken werden in bescherming genomen tegen Christenen, verdient opmerking, en kenschetst dat middelaarschap, dat wij nu verder in het volgend Nommer uit de brochure zullen ontwikkelen, om aan te toonen, dat het niet slechts voor de Kerk, maar voor alle Staten van Europa even gevaarlijk is.

Het bereids geleverde zou genoeg kunnen schijnen voor het betoog, dat een vreeselijk despotismus in aantogt is, dat op oorlog en revolutie moet uitloopen. Maar dewijl de brochure de moeite neemt om de beginselen, die thans te Parijs heerschen, te ontwikkelen, zoo is het niet meer dan billijk dat wij, tot waarschuwing van een iegelijk, openbaar maken wat wij daarvan vinden.

(1) De brochure verzekert, dat *de Staat*, *of drukt*? Gi*rondijnen en bergmannen*, die met Lodewijk XVI in eenen adem genoemd worden, martelaars heeft geleverd, maar alleen de Kerk niet. Zij die de eerste en de meeste en de laatste slagtoffers aan dien zeelvraat heeft geleverd, die ook zijne eigene kinderen verslindt.

Aan het *Handels- en Effektenblad* wordt weder het hierna volgende over den toestand van het ministerie geschreven. Wij gelooven dat die korrespondent beter onderrigt is dan een vorige maal, toen hij meldde dat het lot der spoorwegen in geen verband meer stond met dat der Doorgraving.

"In mijn vorig schrijven deelde ik u mede, dat de ministeriële crisis geëindigd en de zaak geschikt was, met voorbehoud, om eene wijziging in de concessie van den zuiderspoorweg voor te stellen. Het schijnt dat sommige ministers een korteren weg willen inslaan. Op dit oogenblik bestaat er, ten gevolge van de spoorweg-historie, eene groote verdeeldheid in ons kabinet; aan de eene zijde staan de heeren van Bosse en van Tets, die hun spoorwegplan ook bij de Eerste Kamer willen doordrijven; aan de andere zijde scharen zich de overige ministers, die bij de leden der Eerste Kamer invloed

trachten uit te oefenen, om het wetsontwerp te doen verwerpen, en zich tegen de aanneming uitlaten.

„Het lot van het wetsontwerp is dien ten gevolge hoogst onzeker, maar de meeste ministers zien alleen in de verwerping door de Eerste Kamer het middel, om uit de eindelooze moeijelijkheden te geraken, die zich in het tegenovergestelde geval zullen voordoen. De beide Kamers toch zullen tegen half Februarij bijeenkomen en wel ongeveer ter zelfder tijd; ik voor mij kan bepaald tegenspreken, dat het voornemen zou bestaan om eerst de Eerste Kamer te doen bijeenkomen. Ingeval eener verwerping van de spoorweg-wet, zou de Tweede Kamer zich dan ten spoedigste kunnen bezighouden met een plan, dat gewijzigd zou worden, zoo als ik u dat heb medegedeeld (1). Maar mogt onverhoopt de meerderheid van de Eerste Kamer zich vóór het wetsvoorstel verklaren, dan zullen de ministers van Binnenlandsche Zaken en van Financiën op nieuw in de moeijelijke verpligting gebragt worden, aan de Tweede Kamer mede te deelen, dat van de aanneming van het wets-ontwerp tot doorgraving van Holland op zijn smalst afhangt, de bekrachtiging en afkondiging van de spoorwegwet, waarvoor zij weinige weken geleden teruggedeinsd zijn.

„In plaats dat de Ministeriële crizis dus geëindigd is, zal zij zich welligt zeer spoedig op nieuw voordoen, zoo de heer van Bosse en van Tets liever hunne portefeuille opofferen, dan aan de Tweede Kamer eene dergelijke mededeeling te doen. Alles zal afhangen van het votum, door de Eerste Kamer uit te brengen; en, neemt zij het spoorwegplan aan, dan ook kunnen wij op nieuw eene Ministeriële crizis te gemoet zien.

„Het schijnt alzoo, dat de tegenwoordige toestand slechts een wapenstilstand is, en dat Z. M. de Koning zijn voornemen niet heeft opgegeven, om de doorgraving van Holland op zijn Smalst door de Staten-Gen. te doen aannemen, voor het geval van de aanneming der spoorwegwet, een geval, dat mij thans meer dan twijfelachtig voorkomt."

Gisteren zijn op de gebruikelijke wijze door den heer baron d'André overhandigd zijne brieven van rappel, als buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van Z. M. den Keizer der Franschen bij het Nederlandsche hof.

Gisteren namiddag is in het gasthuis gebragt de muziekant Rijn Simons, die in de Egelantiersstraat zoodanig is mishandeld, dat hem het regter onderbeen is verbrijzeld.

De prijzen van het Vee, besteed ter markt van gisteren, waren als volgt: Runderen, wegende 650 ℔, 1ste kwal. *f* 230, 2de kwal. *f* 200; idem, weg. 600 ℔, 1ste kwal. *f* 210, 2de kwal. *f* 180; idem, weg. 550 ℔, 1ste kwal. *f* 200, 2de kwal. *f* 160. Schapen van *f* 22 tot *f* 26. Varkens van 48 tot 52 ct. naar kwal.

Z. M. heeft benoemd: tot bewaarder der hypotheken, van het kadaster en der scheepsbewijzen te Amsterdam, K. F. C. baron van Hemert tot Dingshof; op zijn verzoek eervol ontslagen: als prokureur bij het prov. geregtshof in Drenthe en de arr.-regtbank te Assen, jhr. mr. H. J. L. van der Wijck; pensioen verleend aan de kapiteins ter zee: jhr. H. J. L. T. de Vaynes van Brakell, H. J. van Maldeghem, G. van Voss en H. D. Kramp, van *f* 1800, onder dankzegging voor bewezene diensten; de kapit.-luit. ter zee: A. Hoek en C. J. G. Storm van 's Gravesande, van 1100; en de officieren van administratie 1ste kl. G. de Heer, van *f* 1100, en R. J. C. Verboon, van *f* 1000; op hun verzoek: den kapit. ter zee H. D. Kramp, jhr. H. J. L. T. de Vaynes van Brakell, H. J. van Maldeghem en G. van Voss; den kapit.-luit. ter zee C. J. G. Storm van 's Gravesande en A. Hoek en de offic. van adm. 1ste kl. G. de Heer en R. J. C. Verboon.

OOSTERHOUT, 14 Jan. Als een bewijs van misbruik van sterken drank kan dienen, dat heden alhier een persoon is overleden, welke dagelijks 2 Ned. kannen genever verbruikte. Hij was daaraan zoodanig verslaafd, dat niettegenstaande hij overtuigd was, dat hij daardoor zijn leven verkortte, de drank voor hem zoo onmisbaar was geworden, dat hij die nog tot eenige oogenblikken voor zijnen dood niet kon ontberen. (*H.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 15 Jan. De Keizer heeft het volgende schrijven [gisteren verkort volgens een telegram medegedeeld] aan den minister van Staat doen toekomen:

„*Paleis der Tuileriën, 5 Januarij 1860.*

„Mijnheer de Minister!

„Niettegenstaande de onzekerheid, die nog ten aanzien van sommige punten van buitenlandsche staatkunde bestaat, mag men met vertrouwen eene vredelievende oplossing voorzien. Het oogenblik is derhalve gekomen, waarop het goede vruchten dragen kan, ons bezig te houden met de middelen, waardoor aan de verschillende takken van onzen nationalen rijkdom eene groote vlugt kan worden gegeven.

„Met dat doel zend ik u de grondslagen van een programma, waarvan verscheidene gedeelten de goedkeuring der Kamers behoeven en waaromtrent gij met uwe ambtgenooten in overleg dient te treden, ten einde het nemen van al die maatregelen voor te bereiden, die het meest geschikt kunnen geacht worden om den landbouw, de nijverheid en den handel krachtig te bevorderen.

„Sedert langen tijd verkondigt men de waarheden: dat men de middelen tot ruiling van produkten moet vermenigvuldigen, om den handel te doen bloeijen; dat de nijverheid zonder mededinging stationnair blijft en hooge prijzen handhaaft, die weder de uitbreiding van het verbruik in den weg staan; dat zonder eene bloeijende nijverheid, die de kapitalen ontwikkelt, de landbouw zelf in zijne kindschheid blijft. Alles schakelt zich alzoo aaneen wanneer het de achtereenvolgende ontwikkeling geldt der hoofdbestanddeelen van den openbaren voorspoed. Maar het wezenlijke vraagstuk is te weten, binnen welke grenzen de Staat die verschillende belangen moet begunstigen en in welke volgorde hij aan ieder hunner de voorkeur moet geven.

„Voor wij dus door de ruiling van produkten onzen buitenlandschen handel uitbreiden, behooren wij onzen landbouw te verbeteren en onze nijverheid vrij te maken van al de banden, die haar in het binnenland knellen en haar in een minder gunstigen toestand plaatsen. Op dezen oogenblik zijn onze groote exploitatiën belemmerd door eene menigte beperkende bepalingen; bovendien heeft de welvaart van hen die arbeiden, bij lange na die ontwikkeling niet bereikt, welke daaraan in een naburig land kon worden gegeven. Het is dus slechts een algemeen systeem van goede staathuishoudkunde, dat, door nationalen rijkdom in het leven te roepen, onder de arbeidende klasse voorspoed verspreiden kan.

„Wat den landbouw aanbelangt, behoort men hem te doen deelen in de weldaden van de kredietinstellingen; de bosschen die in de vlakten gelegen zijn moeten ontgonnen, en de bergen weder boschrijk gemaakt worden; jaarlijks moet eene aanzienlijke som bestemd worden ten behoeve der groote werken van droogmaking van gronden, irrigatiën en het ontginnen van woeste gronden. Die werken zullen onvruchtbare streken in bouwland herscheppen; zij zullen de gemeenten verrijken zonder den Staat te verarmen, die zijne voorschotten gedekt zal zien door den verkoop van een gedeelte der aan den landbouw verschafte terreinen.

„Om de produktie der nijverheid aan te moedigen, moeten alle voor de industrie onmisbare grondstoffen vrijgesteld worden van alle regten, en moet aan de nijverheid, exceptioneel en tegen een matigen intrest (gelijk dit reeds is geschied aan den landbouwer ter bevordering der drainage) de kapitalen geleend worden, die haar kunnen helpen om hare werktuigen te volmaken.

„Een der grootste diensten die aan het land kunnen bewezen worden, is de vergemakkelijking van het vervoer der grondstoffen, welke voor landbouw en nijverheid eene eerste behoefte zijn. Met het oog hierop zal de minister van openbare werken op de meest spoedige wijs de gemeenschapswegen, kanalen, straatwegen en spoorwegen doen aanleggen, die vooral ten doel hebben om de steenkolen en de mestsoorten op het terrein te brengen, waar de behoefte der produktie dit vordert. De minister zal tevens pogingen in het werk stellen om, door het invoeren van eene betamelijke konkurrentie tusschen de waterwegen en de spoorwegen, de tarieven te doen verminderen.

„De aanmoediging van den handel door vermeerdering van middelen tot ruiling zal alsdan het natuurlijk gevolg der vorenbedoelde maatregelen zijn. De achtervolgende vermindering van belasting op die levensmiddelen welke voorwerpen van groot verbruik zijn, zal dan noodzakelijk wezen, zoowel als de vervanging van het verbodstel, — waardoor onze handelsbetrekkingen beperkt worden, — door beschermende regten.

„Door deze maatregelen zullen de voortbrengselen van den landbouw geregelden afzet vinden. De industrie, bevrijd van inwendige belemmeringen, geholpen door het goevernement, aangewakkerd door de konkurrentie, zal voordeelig met de buitenlandsche produkten wedijveren, en onze handel, in plaats van te kwijnen, zal eene nieuwe vlugt nemen.

„Daar het in de eerste plaats ons verlangen is, de orde in onze financiën gehandhaafd te zien, zullen, zonder dat daarin het evenwigt verbroken wordt, de genoemde verbeteringen aldus tot stand gebragt kunnen worden:

Het sluiten van den vrede heeft het mogelijk gemaakt, dat het montant der leening niet ten volle is verbruikt. Er blijft ter beschikking een aanzienlijk bedrag, hetwelk, vereenigd met andere hulpbronnen, ongeveer 160 millioen beloopt. Wanneer nu aan het Wetgevend Ligchaam magtiging gevraagd werd om dit montant, in een tijdsverloop van drie jaren, bij gelijke gedeelten, aan groote openbare werken te besteden, dan zou men behalve de aanzienlijke sommen, die reeds jaarlijks op het budget worden gebragt, ieder jaar bovendien over nog 50 millioen kunnen beschikken.

„Deze buitengewone middelen zouden ons niet alleen de spoedige voltooijing der spoorwegen, der kanalen, der wegen voor de scheepvaart, straatwegen en havens gemakkelijk maken, maar wij zouden daardoor tevens in staat gesteld worden om onze kathedralen en kerken binnen een korter tijdsbestek in beteren staat te brengen en aan de wetenschappen, letteren en kunsten eene waardige aanmoediging te geven.

„Ter vergoeding van het verlies hetwelk de schatkist voor het oogenblik zal ondergaan door de vermindering van regten op de grondstoffen en de levensmiddelen van groote konsumtie, biedt ons budget eene nieuwe hulpbron aan in de amortizatie, die slechts behoeft uitgesteld te worden tot dat de openbare inkomsten toegenomen door de vermeerdering van den handel, de amortizatie weder zullen toelaten.

Aldus bepaalt zich alles hoofdzakelijk tot:

— „Afschaffing der regten op wollen en katoenen stoffen.

— „Achtervolgende vermindering van regten op suiker en koffij.

— „Krachtdadig voortgezette verbetering der middelen van gemeenschap.

— „Vermindering der regten op de kanalen en daaruit volgende algemeene verlaging der transportkosten.

— „Voorschotten aan den landbouw en de industrie.

— „Uitvoering van groote werken van algemeen nut.

— „Opheffing van het verbodstelsel.

— „Handelstraktaten met de vreemde mogendheden.

„Dit zijn de algemeene grondslagen van het programma, op hetwelk ik u verzoek de aandacht uwer ambtgenooten te vestigen. Deze behooren ten spoedigste de wetsontwerpen gereed te maken, die bestemd zijn om daaraan verwezenlijking te geven. Ik heb de vaste overtuiging dat dit programma eene vaderlandslievende ondersteuning zal vinden bij den Senaat en bij het Wetgevend Ligchaam, die er hunne eer in zullen stellen met mij een nieuw tijdperk van vrede te openen en de weldaden daarvan voor Frankrijk te verzekeren.

„Hiertoe bid ik God dat Hij u in zijne heilige hoede neme.

NAPOLEON."

De meeste bladen bepalen zich bij de eenvoudige mededeeling van 's Keizers brief, zonder daarbij vele aanmerkingen te voegen; maar de *Pays* en de *Patrie* treden er over in beschouwingen en juichen hem krachtig toe; de *Constitutionnel* zwijgt. De *Gazette de France*, het beschermingsstelsel toegedaan en met leede oogen de politiek gadeslaande, welke de oude vete met Engeland door vrede en vriendschap tracht te vervangen en wel door middel van handelsbetrekkingen, wijst er met bitterheid op, dat men in Frankrijk een nieuw staathuishoudkundig stelsel wil invoeren en naauwelijks eenige bepalingen wil laten bestaan ten gunste van het systeem, dat op het pnnt staat te verdwijnen. Het *Journal des Débats* is van eene andere meening en verklaart den brief des Keizers in dien zin, dat de afschaffing der verbodswetten en het sluiten van nieuwe handelstraktaten niet zoo spoedig zal geschieden als men verwacht, wijl men eerst zien wil wat het rezultaat zal zijn der aan den handel, de industrie en den landbouw beloofde aanmoedigingen. De *Siècle*, hoewel goedkeurende, vraagt uitstel, en de *Presse* vindt dat aan den brief slechts één ding ontbreekt om een volledig programma van het goevernement te vormen, namelijk datgene wat men sedert den 2 December overeengekomen is te noemen de bekrooning van het gebouw, de vrijheid.

Alvorens in den *Moniteur* te verschijnen is 's Keizers brief in den ministerraad bediskussieerd geworden. De heer Magne, minister van Financiën, heeft er zich krachtig tegen verzet en werd vooral door den heer Rouher, minister van Openbare Werken, bestreden, zoodat eindelijk de meerderheid der ministers zich met diens zienswijze en des Keizers denkbeelden vereenigde.

— De heer Cobden, wiens ijverige en officieuze medewerking tot de instandbrenging der door den *Moniteur* medegedeelde handelsplannen, zal eerstdaags naar Cannes in Provence vertrekken.

— Er is alhier een adres aan den Paus opgesteld, dat aan den Aardsbisschop kardinaal Morlot voor Z. H. zal worden ter hand gesteld. Het is reeds voorzien van 30,000 onderteekeningen.

— De Prins van Oranje heeft de militaire school van Saint-Cyr bezocht.

— Uit het regtsgeding tegen den zwarten doktor Vries, is gebleken, dat deze persoon met buitengewone behendigheid het stelsel der dagblad-berigten ten zijnen voordeele heeft weten aan te wenden. Hij had onder anderen om de publieke aandacht op zijn persoon te vestigen, door de dagbladen weten te doen verbreiden en ook wederleggen, dat hij een menscheneter was, en dat hij onder anderen eene jonge Engelsche dame eers

(1) Vervanging van de lijn Arnhem-Maastricht door die van Amsterdam Utrecht-'s Bosch.

had genezen, en daarna opgegeten. Hij had in zijne dienst als sekretaris zekeren Teunisse, en zelfs de regter heeft moeten erkennen, dat die persoon blijken heeft gegeven van een groot talent te bezitten, en het te bejammeren was, dat hij ten behoeve van Vries dat talent had misbruikt.

— Aan de uniform van het Fransche leger zullen groote veranderingen worden gebragt en wel zoodanige dat zoowel in oorlog als vrede dezelfde uniform dienen kan. De roode pantalon zal iets wijder dan nu zijn; onderaan met twee knoopen om hem aan iedere zijde van het been te kunnen opschorten. De beenen zijn overigens bedekt, zooals bij de Zouaven, met geellederen schachten en zwarte of witte slopkousen. De rok is kort en op de borst open, zoodat de blaauw katoenen halsdoek zigtbaar en de hals niet beklemd is. Over den rok wordt een grijzen mantel met kap gedragen, en kan om de middel vastgesnoerd worden. De chako is klein en van vilt met een lederen riempje om ze onder den kin te bevestigen. De policiemuts gelijkt die der Oostenrijkers. De borstrok is van wol als die der matrozen.

— Op bevel van Fareni, zoo leest men in den *Ami de la Religion*, mogen de bisschoppen in de Romagna niet meer hunne herderlijke brieven laten drukken, zonder ze alvorens aan de goedkeuring der intendanten onderworpen te hebben. Ook zijn zij verpligt hunne instruktiën aan den pastoor bij wijze van geschreven cirkulaire te zenden. Derwijze is de kardinaal Baluffi, aartsbisschop van Imola, onlangs gedwongen geweest te handelen, ten einde de censuur van een intendant te ontgaan, die hem het regt niet toekende de lezing van sommige geschriften te verbieden.

Dit feit is voldoende om aan te toonen, wat des Pausen geestelijke toestand zal zijn, wanneer hij niet meer onafhankelijk vorst van de Romagna, maar onder de geadministreerden van Farini c. s. zal behooren.

— Uit Cochin-China verneemt men dat de vice-admiraal Page den 18n November, met een smaldeel ten noorden van de Turobaai voor een fort van Annam verscheen. De bezitting opende dadelijk een zwaar kanonvuur, hetwelk door de Franschen krachtig beantwoord werd. Na eenige dooden en gekwetsten aan boord te hebben liet de vice-admiraal 900 man aan land gaan, om, onder aanvoering van kapitein Saulx het fort te nemen. Na een gevecht van drie vierde uurs waaide de Fransche vlag op het fort.

ENGELAND.

LONDEN, 16 Jan. De hertog van Cambridge heeft het hem aangeboden opperbevel over de vrijwilligers-brigade der hoofdstad aangenomen.

— Over het handelsverdrag tusschen Engeland en Frankrijk zegt de *Economist*, dat hierdoor in Groot-Brittanje eene algemeene vreugde verwekt wordt, wijl het hoogst genoegelijk is te vernemen, dat de Fransche Keizer zich sterk genoeg gevoelt om eene schrede in de rigting van den vrijen handel te doen. Zijne persoonlijke gevoelens waren sinds lang bekend, en het moet goed te weten, dat hij die kan volgen. Het kan niet betwijfeld worden, dat de onderhandelingen, wat Frankrijk betreft, van Napoleon alleen moeten uitgaan, niet wijl de heer Cobden en de Keizer er zamen over beraadslaagd hebben, maar wijl het zoo in de natuur der zaak ligt.

Het eenige voordeel, dat Frankrijk ons bieden kan, vervolgt de *Economist*, is, dat het onze koopwaren onder betere voorwaarden neemt en dat het zijne hooge tollen op het een en ander vermindert. En dewijl wij allen vrijhandelaren zijn, moet het ons verblijden te zien dat Frankrijk daartoe geneigd is. Nopens andere deelen van het verdrag mogen wij slechts spreken, wanneer het voor ons ligt. Men zal van Engeland verwachten dat het eene vergoeding geeft en dat is geen ligte zaak. Wij hebben geen tollen op te heffen en kunnen dus niets van gelijken aard aan Frankrijk bieden.

De artikels van dat land, welke hier ingevoerd worden, zijn meest voorwerpen van weelde, en wat daarop geheven wordt zijn inkomende regten, welke aan de staatskas behooren. Deze drukken den arme niet en er vallen geenerlei bezwaren tegen op te werpen. Men zal van ons eischen dat wij die opgeven. Wij willen niet zeggen dat zoo iets niet geschieden zal, maar zijn overtuigd, dat de onderhandeling daarover moeijelijk is en op de naauwkeurigste overweging aanspraak heeft. Daarom, zoo besluit de *Economist* zouden we niet gaarne ons gevoelen over onderdeelen uiten voor de zaak tot meerdere rijpheid gekomen is.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 14 Jan. De bewering, dat Napoleon een midden-Italiaansch koningrijk onder den erfgroothertog van Toskane begunstigt, verdient, meent men, geen geloof. De groot-hertog-zelf weet daar ten minste niets van, en hij gelooft niets goeds van het Fransche hof te verwachten te hebben. De inlijving bij Sardinië is waarschijnlijker en men gelooft dat zij zal plaats grijpen, zelfs wanneer Savoye en Nizza niet aan Frankrijk worden afgestaan. Aan eene spoedige oplossing van het Italiaaansche vraagstuk valt overigens niet te denken, het zal eerst nog vele wendingen moeten maken, vooral wijl het Romeinsche hof besloten heeft den handschoen, door Napoleon toegeworpen, op te nemen en zich met alle krachten te verzetten tegen eene oplossing van het vraagstuk, welke hare belangen kwetst.

BERLIJN, 14 Jan. De *Berliner Revue* meldt, dat de Regering van Pruissen in drukke onderhandeling is met de hoven van Weenen en St.-Petersburg, zoodat de voorstanders van het H. Verbond hunne wenschen welligt zullen bevredigd zien. Dan blijft ten slotte niets anders over, vervolgt het blad, dan de oude, slechts op nieuw zamengestelde militaire revolutie aan de Seine met de oude middelen van het H. Verbond te vernielen.

— Uit Leipzig wordt geschreven, dat de Katholieken van Saksen weldra een adres aan den Paus zullen opzenden, welks inhoud met dat van het aartsbisdom Keulen overeenstemt en waarin de overtuiging wordt uitgesproken „dat de Almagtige in Zijne wijsheid en goedheid ten laatste het regt over het onregt zal doen zegevieren."

— Volgens berigten uit Kopenhagen, veroorzaakt de betrekking des Konings tot de gravin Danner, die met den Koning een morganatiesch huwelijk heeft aangegaan, in hoogere en lagere kringen meer en meer misnoegen; dit geeft nog voortdurend aanleiding tot buitensporigheden van de zijde der volksmenigte, welke niet dan met geweld kunnen worden bedwongen. Ten gevolge hiervan is het, dat uitgebreide maatregelen van voorzorg zijn genomen door de policie, en gestrenge straffen zijn gesteld op elke poging tot rustverstoring. Naar in omloop gebragte geruchten te oordeelen, is een ministeriele krizis ophanden.

ITALIE.

ROME, 10 Jan. Toen de Fransche troepen zich gisteren morgen naar hun exercitie-plein buiten de Porto del Populo begaven, vonden zij daar een hoogen paal met het opschrift: „grens der Kerkelijke Staten" Eenige revolutionnairen hadden zich den nacht ten nutte gemaakt om dit bewijs hunner aardigheid straffeloos te kunnen geven. Deze verklaring van de brochure *De Paus en het Kongres* beviel echter den Franschen officieren niet, naar een korrespondent zich uitdrukt, althans zij lieten den paal wegnemen.

BOLOGNA, 8 Jan. Voor de uitgave der Fransche brochure *le Pape et le Congrès*, is hier eenige maanden geleden verschenen een geschrift van zekeren Achille Gennarelli, waarin dezelfde kwestie wordt besproken. Het draagt ten titel: *Intorno all' allocussione, alla lettera Enciclica e alle theorie di diretto publico di sua suntita, osservassioni et riposta*, en doet in niets onder voor de aanmatigingen van den anoniemen schrijver. Maar Gennarelli, die een slecht advokaat is, wikkelt zijne betoogen in een net van drogredenen. De eenige verdienste die hij heeft is dat hij zich niet, zooals de schrijver van *le Pape et le Congrès*, een vroom en opregt Katholiek noemt.

Gennarelli is omstreeks veertig jaren oud, en een aanhanger van Mazzini. Hij verkocht zich, nog baardeloos met ziel en ligchaam aan dezen en volgde blindelings zijn valsche leerstellingen. Hij werd dan ook waardig gekeurd de belangen van het volk en de Italiaansche onafhankelijkheid in de republikeinsche konstituerende vergadering te Rome te vertegenwoordigen. Met de grootste koelbloedigheid aanschouwde hij te St. Calixte de priesters en landlieden, wier lijken in den Tiber werden geworpen. Hij moedigde de berooving van kerken en kloosters aan, juichte de mishandelingen toe, welke de brave lieden ondergingen en was in allen deele de vriendschap van Mazzini en van den beruchten Canino Bonaparte waardig.

— Met dezen hitste hij den haat aan der woestelingen, die Garibaldi volgden, tegen de Franschen, zoodat hij in September 1849, toen Pius IX een tweede amnestie afkondigde, daaraan niet gevoegelijker wijze kon deel nemen. Hij verschool zich eenigen tijd te Rome; doch de goedheid van den Vorst en de lankmoedigheid van de Regering kennende, vreesde hij niet zich in 't openbaar te vertoonen, tot hij den 26n Januarij 1852 naar Korsika vertrok; doch niet om de strengheid der geestelijke dwingelandij te ontgaan, zoo als hij onbeschaamd voorwendde, maar hij ontvlugte zijne schuldeischers en hen, die hij op listige wijze bedrogen had en door zijn vlugt aan wanhoop prijs gaf; want den Staat niet meer kunnende verderven, had hij de hand aan de bezittingen van bijzondere personen geslagen.

Den 15 Julij van hetzelfde jaar werd hij te Rome voor de regtbank gedaagd wegens een te-kort van 18725 franken, dat in zijn beheer over de goederen van den markies Costaguti bevonden werd. Ook den 31 Mei 1854 werd hij gedagvaard voor de regtbank, die een akte van verkoop van het landgoed van Costaguti ten zijnen bate als valsch erkende en verklaarde.

Bij den schandelijken opstand tegen het pauselijk bewind werkte Gennarelli op nieuw in de schaduw, en door de proklamatie te Milaan zijne vrijheid herkrijgende, trad hij in het licht met zijne genoemde brochure, die wat den vorm betreft eenigerwijze van *le Pape et le Congrès* verschilt, doch waarvan de konkluzie op hetzelfde neerkomt.

— Berigten uit Parma melden dat den 8n Januarij daar zamenscholingen plaats hadden; het volk eischte een vermindering der prijzen van den wijn en van het brood. Den volgenden dag werden dezelfde tooneelen vertoond, doch nu eischten de rustverstoorders de terugroeping van Garibaldi en het ontslag van den kolonel der nationale garde. Ter herstelling der rust werden verscheidene patrouilles en het in hechtenis nemen van een tal personen vereischt.

— Een schrijven uit Rome meldt dat te Ancona onlusten waren uitgebroken, welke echter niet van ernstigen aard konden geweest zijn, wijl zij zeer spoedig gedempt werden. Intusschen waren de juiste berigten daaromtrent niet aangekomen en bepaalde alles zich bij gissingen en losse geruchten. Zooveel was echter zeker, dat men het oproer aan een rijp overlegd en behendig uitgevoerd plan moest toeschrijven, wijl verscheidene omstandigheden doen zien, hoe de revolutionnairen zich beijveren om de zaken ten onderste boven te keeren. Zoo had men in de Marken het valsche gerucht verspreid dat Rome in opstand was, in de hoop van daardoor ook de overige gewesten tot weerspannigheid te bewegen.

Dezelfde briefschrijver meldt dat men de terugroeping van generaal Goyon als zeker beschouwt, en men neemt maatregelen om zich, zoo dit gebeurt, tegen mogelijke ongeregeldheden te beveiligen.

Ook is er sprake van dat de hertog van Grammont tot gezant te Konstantinopel zal benoemd worden.

— Garibaldi heeft een brief geschreven aan de studenten der Hoogeschool van Pavia, waarin hij dezen toeroept dat zij de hoop van Italië zijn, hetwelk eenige snoodaarts in het slijk willen vertreden. Hij wekt hen op om zich op dezen te wreken, en daarbij niets te ontzien om het vaderland te verlossen van de priesters, die het ten verderve voeren. In woede ontstoken geeft Garibaldi aan zijne verontwaardiging lucht, wijl ook de geestelijkheid geroepen was om aan het Kongres deel te nemen, en hij braakt allerlei verwenschingen tegen haar uit. Daarentegen roept hij hun toe dat zij den Koning van Piëmont zullen eerbiedigen als den waren beschermer der vrijheid en den redder des vaderlands, terwijl hij het zijn pligt oordeelt hen te waarschuwen tegen den Paus, wiens magt in het hart van Italië als eene kanker huisvest.

Hij geeft hun verder de belofte dat hij in het uur van den strijd aan hunne spits zal staan en na hen als de toekomstige bevrijders des lands begroet te hebben eindigt hij met een welgemeende uitnoodiging om hunne pennen ter beschikking van zijn fonds te stellen.

De brief is gedagteekend: Fino, 24 Dec, 1859.

TURIJN, 13 Jan. De nieuwe goeverneur van Savoye, de heer Orso Serra gaf bij het officieel bezoek dat hem het stedelijk bestuur van Chambery bragt, bij gelegenheid dat hij zijne funktiën aanvaarde, te kennen dat te Turijn nooit het denkbeeld had bestaan om Savoije aan Frankrijk af te staan. Die verklaring werd met te meer genoegen ontvangen daar bij de liberalen in Savoije, welke zich tegen zoodanigen afstand verzetten, door de onlangs over het doel van lord Cowleys reis verspreide geruchten groote ongerustheid over het toekomstig lot des lands was gebaard. De heer Orso Serra voegde aan die verklaring nog toe, dat hij zijn post als goeverneur van Savoye niet zou hebben aangenomen, indien de Regering het minste voornemen had gehad om Savoye tegen een vergrooting van Sardinië aan de zijde van Midden-Italië aan Frankrijk over te leveren.

STADSNIEUWS.

240ste Staats-Loterij. (Prijzen van *f* 1000 en daarboven. 5de Klasse, 12de Lijst: N° 18679 *f* 1500, N° 13007, 9152, 1864, 11515, 14923 en 8575 ieder *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 17 Januarij.

BEVALLEN (14 Jan.): M. H. de Clercq, geb. van de[illegible] D chter.

OVERLEDEN (13 Jan.): J. T. Oldenhage, 62 [illegible]

Wisselkoers.

2/m. Parijs	*f* 55[illegible]	2/m. Livorno	*f* 38¼
Zigt "	[illegible]	" Napels	" 78¼
2/m. Bordeaux	[illegible]	3/m. Petersburg	" 169
k/m. [illegible]	" 55⅝	6/w. Weenen	" 89
2/m. Madrid	" 240	" Augsburg	" 99
" Cadix	" 241	" Frankfort	" 99¾
" Sevilië	" 238	2/m. Hamburg	" 35 1/16
" Bilbao	" 238	Zigt "	" 35¼
" Lissabon	" 40⅜	2/m. Londen	" 11.60
" Porto	" 40¼	Zigt "	" 11.65
2/m. Genua	" 45½	Rotterdam	" [illegible]

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		16 JAN.	4½ n.	gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.	106¼ a		
Nederl. Bank	4 „			
Nederl., Werkel. Schuld à 2½ pCt.		64⁹⁄₁₆	64¹¹⁄₁₆	64⁹⁄₁₆
Dito Dito	3 „	76¹³⁄₁₆	76⅞	
Dito Dito	4 „	98½	98⅝	98½
Oost-Ind. Leening	4 „	97¾		
Amortisatie-Syndikaat	3½ „			
Handel-Maatsch. op rescontre		124¾	125	
Aand. Holl. Spoorweg				
Leening idem	4½ „	99½		
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ „			
Belgie, Cert. Adm. B. Bk.	2½ „			
Dito *Rothschild*	2½ „			
Frankrijk, Certifikaten	3 „			
Spanje, Obligatiën	1¾ „	32¹⁄₁₆	32³⁄₁₆	32¹⁄₁₆
Dito	3 „	44¼	44⅜	
Dito Binnenlandsche	3 „	43¹⁄₁₆	43³⁄₁₆	43¹⁄₁₆
Amortisable Schuld		11⅛	11¼	
Bewijzen Coupons		4⅝		
Portugal, Obligatiën	3 „	43¹⁵⁄₁₆	44	
Dito 1856/1859	3 „	42⁷⁄₁₆	42½	42½
Uitgestelde				
Rusl., Obl. bij *Hope en C°.*	5 „	104¼		
Dito bij idem 1828/1829	5 „	102	102⅛	
Cert. bij idem 1831/1833	5 „	85½		
Dito bij idem 1840	4 „	80¹⁵⁄₁₆		
Dito bij *Stieglitz*	4 „	80¹⁵⁄₁₆		
Dito Nieuwe	4 „			
Dito 5de Serie	5 „	90¾		
Dito 1855, 6de Serie	5 „	100	100⅛	
Dito Adm. te Hamburg	5 „			
Dito dito te Londen	5 „	97		
Dito dito dito	4½ „			
Dito dito dito	3 „	63¹¹⁄₁₆		
Inschrijv. in Assignatiën	6 „			
Certifikaten van dito	6 „	62⅞	63	
Spoorweg Aktiën	5 „			
Polen, Aand. 1835, fl. 500		157½		
Obligatiën	4 pCt.			
Pruissen, Oblig.	4½ „			
Dito 1859	5 „	102⅛	102¼	
Aandeelen 1854	3½ „	205½		
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5 „	62⅛		
Dito dito	4 „	50½		
Dito Metalliek	5 „	51¹³⁄₁₆	52⁵⁄₁₆	52¼
Dito dito	2½ „	27⅝	28	28
Dito Rente Amsterdam	5 „	72¾	73⅛	73¹⁄₁₆
Dito Nationale 1854	5 „	56⅞	57³⁄₁₆	57⅛
Weener Bankaktiën	*f*	772	775	775
Dito Aand. fl. 250, 1839	„	275		
Dito dito „ 250, 1854	4 pCt.	265		
Beijeren, Spoorweg Aandeelen				
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5 „			
Dito bij *Rotschild*	5 „			
Denemarken, Obl. te Lond.	5 „			
Dito	3 „			
Braz. Geldl. 1824 v. £ 100	5 „	100⅛		
Dito 1839 van £ 100	5 „			
Dito 1843 „ 100	5 „			
Dito 1852	4½ „	91⅛		
Dito 1858	4½ „	91⅛		
Sardinië	5 „			
Peru, Geldl. 1854	4½ „	89½		
Dito te Parijs	„			
Ecuador, Oblig. 1855	1 „	12¼	12½	
Venezuela, Obligatien	3 „	26³⁄₁₆		
Dito	1½ „	13⅞		
Grenada, Obligatiën	4 „	15⅜		
Dito Uitgestelde				
Mexiko, Obligatien	3 „	21½		
Nrd-Amer. Ph. *Hope en C.*, Lr. A	„			
Dito dito Lr. B	„			
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.			
Illinois Spoorw. Aandeelen				
Dito Oblig. Constr Bons	7 pCt.	80¼		
Galvest. Spoorweg Oblig.	8 „	54½	55	
Louisiana	5 „			
Grieken, Obl. Geldl. 1825	5 „			

Handel-Maatschappij kontant —, dito Leening 1858 4 pCt. —; Russische Spoorweg volgefourn. 217¼, 18¼, 17½; Hypotheek 4½ pCt. —; Fr.-Oost. Spoorw.-Oblig. bij Hope 3 pCt. —.

Algemeen was de markt williger gestemd. Inzonderheid was in de Oostenrijksche en Spaansche fondsen de handel vrij levendig.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt, Prolongatie 2½ pCt., Diskonto 3 pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS van 17 Januarij tot 3¼ ure.

Nederl. Werkel. Schuld à 2½ pc. 64⅝; Aand. Handel-Maatsch. 125⅛, Spanje, Binnenl. 3 pc. 43¼; Rusl. Obl. bij Hope en C°. 5 pc. 104¼, Cert. bij Stieglitz 1855, 6de serie 100⅛, 5 pc. Oostenrijk, Met. 5 pc. 52⅞, dito 2½ pc. 28⅛, dito Rente Amst. 5 pc. 74, dito Nationale 1854 5 pc. 57⅞.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 16 Jan. België 2½ pc. 56¼ p; 4½ pc. 97¼ p Metal. 54¾; Nation. 60; Spanje 1½ pc. 32¾ g; 3 pc. 43½ g.

PARIJS, 16 Jan. Rente kont. 4½ pc. 97.—, in likw. 3 pc. 69.—; Credit mobilier 773.—; Fr.-Oost. Spoorw. 536.—; Russ. Spoorw.-Aktiën —.—; Spanje 1¾ pc. 33; 3 pc. 43¼; Passive —; Cred. Spanje —.—; Rom. Leening 81½.

MADRID, 14 Jan. Spanje 3 pc. 44.35; 1¾ pc. 34.35.

LONDEN, 16 Jan. Cons. 95⅜ a —; Braz. 5 pc. —; 3 pc. Mexiko 22¼ a —; 4½ pc. Peru —; 3 pc. id. 71¼; 4½ pc. id. doll. bonds —; Grenada uitgest. — a —; id. werkelijke — a —; 2½ pc. Venez. 27⅜ a —; 1 pc. id. 14½ a —, 3 pc. Port. — a —; 3 pc. Spanje 44½ a —; 1¾ pc. id. 33½ a —; Coupons 4¾ a —; Amortis. — a —; 4½ pc. Russen 98⅛ a —; 5 pc. id. — a —; 2½ pc. Holland 65¾ a —; 4 pc. id. 102⅛ a —; Illinois Shares — a —; id. 7 pc. Oblig. — a —; Sardinië — a —; Ecuador — a —.

WEENEN, 16 Jan. Met. 5 pc. 72.30; 2½ pc. —.—; Nat. 78.80; Loten 1854 4 pc. —; Bank-Aktiën 868; Noord-Baan-akt. 190; Oostenr. Cred. Loten —; Cred. Anst. 200.—, O.-Fr. Spoorw.-akt. 277.—; Lomb. Venetiaans. 159.—, Nieuwe —.—; Wissel op Londen 3/m. 12.90; Parijs —.—; Frankf. —; Amst. —.—; Goud 28.30; Zilver —.

BERLIJN, 16 Jan. Metalliek 5 pc. 55; Nationale 61, Stiegl. 5de serie 95¼; 6de id. 105; Rusland 5 pc. 106, Nieuwe 3 pc. 64⅛; Pruiss. Staats. 4½ pc. 99¾; id. Nieuwe 5 pc —; Fr. Oost. Spoorw. —; Credit —; Wissel op Londen 2/m. 6 th. —, Parijs —, Hamburg —, Amst. zigt —, 2/m. —, Weenen —, Petersburg —.

HAMBURG, 16 Jan. Mexikanen —, Spanje 3 pc. 40½, 1¾ pc. 31¼, Rusland 3 pc. 61⅞, 4½ pc. —, Vereinsb. 98¾, Noord-Duits. bank 84¾, Wissel op Lond. —.—, Amst. —.—, Diskonto —.

FRANKFORT, 16 Jan. Metalliek 5 pc. 53¼ Nation. 58⅞, Cred. Akt. —, Spanje 3 pc. 42⅝, 1¾ pc. 32¾, Bankakt. —, Wissel op Londen 116⅝, Weenen 89; Parijs —, Diskonto —.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek	*f* 22,35 a —		Pruissische	*f* 35	a —
Napelsche	„ 24,— „ —		Spaansche	„ 2,41	„ —
Div. in £	„ 11,55 „ —		Hamb. Russ.	„ 32⅜	„ —
Eng. Russen	„ 11,55 „ —		Russ. in Z. R.	„ 34½	„ —
Fransche	„ 55¼ „ —		Polen „ „	—	„ —
Belgische	„ 55¾ „ —		„ „ Fl.	„ 26¾	„

Buitenl. Spanje *f* 55¼. Nation. Met. d°. 1 Julij 1859, *f* 28.65. Coup. Portugal *f* 11.62½.

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIËN.

Stukken à *f* 10 per Stuk	*f* 9,60 à 9,70
Oude Gerande Dukaten	„ 5,50 „ 5,60
Wigtige Souvereinen	„ 11,65 „ 11,75
„ Pistolen	„ 9,50 „ 9,60
Stukken van 20 Franks	„ 9,25 „ 9,35
Baren Goud en Speciën à *f* 1442,60 per Ned. ℔ fijn	9¾ à 10¼ pc.

ZILVEREN SPECIËN.

Piasters per Stuk	*f* 2,55 à 2,60
Stukken van 5 Franks	„ 2,33 „ 2,36
Brabandsche Kroonen	„ 2,65 „ 2,70
Fransche	*f* 2,70 *f* 2,75
Pruissische Daalders	„ 1,75 „ 1,78
Zilver 1000 à 980	„ —,— „ —,—
„ 900 „ 700	*f* 104,20 à 105,—

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 16 Januarij.

Tarwe prijshoudend: 130 ℔ Pools *f* 320; 127 ℔ Vriess. *f* 270.

Rogge dadelijk bij gerijven onveranderd: 117 ℔ Petersburg *f* 186; 124 ℔ Galatz *f* 212; 118 ℔ Archangel *f* 188; op levering flaauw, in April *f* 191, 190; Mei *f* 192, n. Pruiss. in Junij *f* 202.

Garst en Haver zonder handel.

Boekweit iets aangenamer: 118 ℔ Gordijker *f* 205.

Op 9 vaten Olie te leveren: in April ek. 62½; Okt. 60 & *Raapolie* op 6/w. *f* 37; Vliegend *f* 35¾; in Mei ek. *f* 36¼ Sept. *f* 37¾; Okt. en Nov.; *f* 37½, Dec. *f* 37¾. *Lijnolie* op 6/w. *f* 31¼; Vliegend *f* 30; in Maart ek. *f* 30¼; April *f* 30⅝; Mei *f* 30⅞. *Hennepolie* op 6/w. *f* 37½; Vliegend *f* 36.

SCHIEDAM, 16 Jan. Rogge. Verkocht: 147/2 ℔ Libau *f* 202 6/w.; 146/2 ℔ Pernau *f* 215 6/w. — Moutwijn *f* 13,—; Jenever *f* 18,50; Amst. Proef *f* 19,75 per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling *f* 1,10 per kerel.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 17 Jan. Brakk, Plantage Dordrecht, Suriname.
HELVOET, 16 Jan. Richardson, Marco, Newhaven.

UITGEZEILD:

TEXEL, 16 Jan. Diana (st.), Londen.
HELVOET, 16 Jan. Bordeaux (st.), Havre.

PRIJZEN DER PERCEELEN,

Geveild op Maandag 16 Januarij, in het O. Z. Heeren-Logement:

1. Dubbel Huis, Tuin en Erve, Kloveniersburgwal, B 111; Niet geveild. — 2. Huis en Erve, Zanddwarsstraat, C 255; *f* 1975, J. H. Richard. — 3. Houtzaagmolen *Bouwlust*, Tuin enz. Noordelijk Zaagmolenspad, achter de Nieuwe Singelgracht, YY 132 à 136, 136*a*, 136*b*, 136*c*; *f* 10500, *f* 40. — 4. De Opstal eener Houtloods, als voren, YY 136*d*; *f* 1500, *f* 20; te zamen *f* 12060, *f* 40, Opgehouden. — 5. Huis en Erve, Spiegelstraat, CC 593; *f* 3325, *f* 30, J. G. Brouwer. — 6. Huis, Achterhuis, Tuin en Erve, Rozengracht, EE 17; *f* 3700, Opgehouden. — 7. Huis en Erve, eerste Leliedwarsstraat, MM 477; *f* 2950, N. J. Beversen. — 8. De helft in een Huis en Erve, Kerkstraat, BB 561; *f* 975, *f* 60, A. Langerhuizen. — 9. Huis en Erve, Jonkerstraat, N 100; *f* 1000, Machielsen.

Advertentiën.

(2233) Heden beviel zeer voorspoedig van een welgeschapen *ZOON*, J. J. A. BOGAARD, geliefde Echtgenoote van

W. J. THIER,
Genees-, Heel- en Verloskundige.

OUDEWATER, 17 Januarij 1860.

(2219) Tot mijne grootste droefheid overleed heden mijn dierbare Echtgenoot, de Wel-Edele Heer P. KEMPS, Burgemeester der gemeente.

LEENDE, 11 Januarij 1860.

Wed. P. KEMPS.
geb. KOENEN.

Vrienden en bekenden gelieven dit als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

(2183) Bij de Boekh. C. L. VAN LANGENHUYSEN te Amsterdam en P. N. VERHOEVEN te 's Bosch is verkrijgbaar:

De EERSTE AFLEVERING van

HET NIEUWE TESTAMENT

ONZES

HEEREN JESUS CHRISTUS,

volgens den latynschen tekst der Vulgaat in het Nederduitsch vertaald en in doorloopende aanteekeningen uitgelegd door

JOANNES THEODORUS BEELEN,

Kamerheer van Z. H. Pius IX, Lid der Vergadering van den Index, Doctor in de Godgeleerdheid, Kanunnik van Luik en Hoogleeraar van de H. Schrift en van de oostersche talen aan de katholieke Hoogeschool van Leuven.

De uitgaaf van het belangrijke werk, geschiedt in zes of zeven afleveringen, welke gezamenlijk twee deelen, groot formaat in 8°, elk van 6 à 700 blz., zullen vormen, met de goedkeuring van al de Bisschoppen van Nederland en België.

De eerste aflevering bevat geheel het Evangelie volgens den H. Mattheus, in XIII en 204 blz. De prijs is *f* 1.10, en naar dezen prijs zal die der overige stukken berekend worden.

Elk stuk wordt terstond bij de aflevering betaald.

Het tweede stuk en de volgende zullen niet geleverd worden dan aan de nemers van het eerste stuk.

Die het eerste stuk neemt, is verpligt tot het nemen der overige stukken. De *voorrede van den schrijver* gaat bij het laatste stuk des tweeden deels.

NB. Die voorrede zal moeten geplaatst worden in het eerste deel, onmiddelijk vóór de Algemeene Inleiding.

In den Boekhandel van C. L. VAN LANGENHUYSEN, is thans verkrijgbaar:

DE

VOLKS-ALMANAK

VOOR

NEDERL. KATHOLIEKEN,

in O. H. Schrikkeljaar

1860,

VERZAMELD DOOR

J. A. ALBERDINGK THIJM,

O. EQ. S. G. M.

N. B. Bij deze hervatting der uitgave komt de schoone plaat van het XIIIe eeuwsche Nederlandsche St. SERVATIUS-BEELD voor, gedrukt IN GOUD EN RIJKE KLEURSCHAKEERING. Deze opluistering heeft den prijs der nog verkrijgbare exemplaren van den Almanak doen stellen op . . . *f* —.55.
Gekartoneerd . . . „ —.65.

ÇA ET LA,

par LOUIS VEUILLOT, 2 vol. *f* 4.00

L'ORPHELINE

(Ornella)

HISTOIRE CALABRAISE,

par le PÈRE PICCIRILLO, de la compagnie de Jésus. 1 volume in 8° 380 pages traduit de l'italien. Prix *f* 1.50

Une protestante convertie au Catholicisme,

par sa bible et son livre de prières. Traduction faite, avec l'autorisation de l'auteur, sur la cinquième édition anglaise . . . *f* 2.75

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN Drukker en Uitgever